

joods
cultureel
kwartier

ACTIVITEITENPLAN 2021-2024

joods
historisch
museum

portugese
synagoge

kindermuseum

hollandsche
schouwburg

nationaal
holocaust
museum

INHOUD

3	MISSIE, VISIE & STRATEGIE
3	Missie
3	Visie
3	Strategie
5	Terugblik
7	INHOUDELIJKE ONTWIKKELING
7	Joods Historisch Museum
7	Kindermuseum
8	Portugese Synagoge
8	Nationaal Holocaust Museum & Hollandsche Schouwburg
9	Code Diversiteit & Inclusie
11	Collecties
11	Educatie
13	I ASK
13	Marketing & communicatie
14	Evenementen
14	Wetenschappelijk onderzoek, HBO- en WO-onderwijs
14	Overige internationale samenwerkingen
17	ORGANISATIE, GOVERNANCE & OPERATIE
17	Governance
17	Governance Code Cultuur
17	Fair Practice Code
18	Invulling zelfevaluatie en visitatie 2021–2024
18	Cultureel ondernemerschap
18	Fondsenwerving
18	Sales
19	Operatie
19	Personeel
19	Gebouwbeheer

MISSIE, VISIE & STRATEGIE

De joodse cultuur heeft in Nederland een meer dan vierhonderd jaar oude geschiedenis. Het Joods Cultureel Kwartier (JCK) omvat vijf museale organisaties die gezamenlijk een bijzonder beeld geven van die cultuur en van het belang daarvan voor onze samenleving. Dit is een unieke combinatie van organisaties, die mede geleid heeft tot de vooraanstaande rol die we in het internationale veld van joodse musea innemen. Het Joods Historisch Museum (JHM) en later het JCK hebben bezoekers altijd uitgenodigd om kennis te maken met de joodse cultuur en geschiedenis of om bestaande kennis te verdiepen en daarnaast actief na te denken over culturele diversiteit. Hoewel dit ideëel nog steeds hout snijdt, vragen zowel de veranderende maatschappelijke realiteit als de verdergaande ontwikkeling van het Joods Cultureel Kwartier om precisering. In dit activiteitenplan worden de hoofdlijnen van ons beleid voor de komende jaren geschetst, binnen de beperkingen die de voorgeschreven omvang van dit plan met zich meebrengt.

MISSIE

De joodse cultuur en de bijdrage die die cultuur levert aan de samenleving bieden voor ons en onze bezoekers mogelijkheden om te leren, te ervaren, zichzelf en elkaar te verrijken en bestaande opvattingen, oordelen en vooroordelen te nuanceren. Deze fundamentele, onze identiteit sterk bepalende joodse waarden zijn diep verankerd in het werk en in de dagelijkse contacten met ons publiek. In onze historische gebouwen, het JHM, het Kindermuseum (KM), de Portugese Synagoge (PS), de Hollandsche Schouwburg (HS) en het Nationaal Holocaust Museum (NHM) willen wij een zo divers mogelijk nationaal en internationaal publiek bereiken en dat actief betrekken bij onze fysieke en digitale activiteiten. Die bestaan uit het verwerven, beheren, onderzoeken, ontsluiten en tentoonstellen van joods cultureel erfgoed en het organiseren van een rijke inhoudelijke schakering aan vaste en tijdelijke tentoonstellingen, van terugkerende en eenmalige evenementen en van een breed pakket aan educatieve programma's, zowel voor scholieren als voor andere lerenden.

VISIE

Het JCK streeft in de komende jaren naar een aantal inhoudelijke verschuivingen. De actueelste is dat in een steeds uitgesprokener wordend maatschappelijk debat over ongelijkheid, uitsluiting, racisme en antisemitisme er voor het JCK meer dan ooit een bijzondere rol is weggelegd als betrouwbare bron van informatie over de joodse cultuur en geschiedenis en als platform voor een open gedachteswisseling daarover. Wij willen het maatschappelijk debat voeden met betrouwbare informatie en een veilige omgeving bieden waarin ruimte is voor een breed palet aan opvattingen, gesprekken, debatten en interventies door experts, conservatoren, kunstenaars en makers van zo verschillend mogelijke

pluimage en culturele achtergrond. Het JCK ziet daarbij voor zichzelf primair een rol weggelegd als maatschappelijk betrokken en betrouwbare facilitator. Andere verschuivingen betreffen het steeds prominenter worden van ons werk met betrekking tot de Holocaust door de ontwikkeling van het NHM (in evenementen, werving, educatie en collectievorming), intensivering van het contact met scholen om onze educatieve doelstellingen te verwezenlijken, verder inzetten op onze IASK-methodologie als primaire vorm van overdracht, en een grotere nadruk op de ontwikkeling van digitale producten.

STRATEGIE

Het JCK ziet voor zichzelf een rol weggelegd rond de polarisatie binnen de samenleving. Wij beschouwen leren, verrijken en nuanceren als belangrijkste doelen, zowel voor de bezoeker, de samenleving, als voor het museum. De maatschappelijke agenda bepaalt mede ons publieksprogramma. We formuleren in projectplannen niet alleen kwantitatieve doelstellingen met betrekking tot ons publiek, maar ook kwalitatieve. Om goed te kunnen inspelen op processen in de samenleving, moet het museum openstaan voor het perspectief en de inbreng van de bezoekers. We leren met en van elkaar, wat raakt aan een visie op joodse traditie als één van permanent leren. Hierdoor inspireren we niet alleen de bezoeker zich te verrijken met kennis en ervaring, maar ook onszelf, als lerende organisatie.

Het NHM, dat volgens planning in het najaar van 2022 geopend zal worden, speelt in deze ambitie vanzelfsprekend een belangrijke rol. Dan zal op twee locaties, de HS en de voormalige Hervormde Kweekschool, worden stilgestaan bij de complexe geschiedenis van de vervolging van en de moord op 104.000 in Nederland woonachtige joden tijdens de

l, gelijkheid,
erschap?

Liberty, equality,
fraternity?

vaderland
fatherland

we

voort
con

burge
citzer

In 1795, the French revolutionary army conquered the Republic.
Following the example set by the French, the Batavian Republic
was established. The principles of liberty, equality and fraternity
were adopted. The Declaration of Men and of the Citizen was adopted.
The principles of the French Revolution applied to Jews.

In 1795, the French revolutionary army conquered the Republic.
Following the example set by the French, the Batavian Republic
was established. The principles of liberty, equality and fraternity
were adopted. The Declaration of Men and of the Citizen was adopted.
The principles of the French Revolution applied to Jews.

In 1795, the French revolutionary army conquered the Republic.
Following the example set by the French, the Batavian Republic
was established. The principles of liberty, equality and fraternity
were adopted. The Declaration of Men and of the Citizen was adopted.
The principles of the French Revolution applied to Jews.

In 1795, the French revolutionary army conquered the Republic.
Following the example set by the French, the Batavian Republic
was established. The principles of liberty, equality and fraternity
were adopted. The Declaration of Men and of the Citizen was adopted.
The principles of the French Revolution applied to Jews.

In 1795, the French revolutionary army conquered the Republic.
Following the example set by the French, the Batavian Republic
was established. The principles of liberty, equality and fraternity
were adopted. The Declaration of Men and of the Citizen was adopted.
The principles of the French Revolution applied to Jews.

In 1795, the French revolutionary army conquered the Republic.
Following the example set by the French, the Batavian Republic
was established. The principles of liberty, equality and fraternity
were adopted. The Declaration of Men and of the Citizen was adopted.
The principles of the French Revolution applied to Jews.

6 Int gration after 1796

Tweede Wereldoorlog. Bezoekers worden uitgenodigd zelf te reflecteren op de complexe, onverminderd actuele thematiek van discriminatie, uitsluiting, vervolging en genocide.

Het is tegelijk van groot belang joodse cultuur en geschiedenis niet te reduceren tot deze vijf jaar catastrofe. Joden wonen al sinds het einde van de zestiende eeuw in Nederland en vormden een van de eerste minderheden in het land. Uit die ervaring zijn waardevolle lessen te trekken voor de huidige samenleving. Joods gedachtegoed maakt bovendien deel uit van het historische en ideologische fundament van onze westerse samenleving. We nemen onze verantwoordelijkheid als JCK, dat zich bezighoudt met het Nederlands-joodse materiële en immateriële erfgoed, en zullen daarnaast projecten van uiteenlopende aard blijven organiseren. Die kunnen variëren van hedendaagse kunst tot joodse muziek en van roofof kunst tot fotografie. Het blijft overigens ook onze ambitie om het publiek te vermaken met minder maatschappelijk geëngageerde tentoonstellingen, waarin schoonheid en nieuwsgierigheid centraal mogen staan.

Deze veelheid aan ambities vergt niet alleen een serieuze inhoudelijke inspanning van alle medewerkers, maar ook een deels andere inrichting van de organisatie. Die noodzaak wordt nog versterkt door de onzekere toekomst voor culturele instellingen als gevolg van de coronacrisis. We streven in de komende jaren naar een flexibelere organisatie waarin nog bestaande resten van verzuiling tussen afdelingen worden aangepakt. Zo'n nieuwe organisatie kan ook soepeler reageren op de aanstaande pensionering van een aanzienlijk aantal medewerkers en op de hogere eisen die de maatschappij inmiddels terecht aan musea stelt. Wij willen met dit veranderingsproces rigoureuzer ingrepen in de organisatie ook op middellange termijn voorkomen.

TERUGBLIK

Een deel van onze hier gepresenteerde plannen bouwt voort op beleid van de voorgaande jaren. Het NHM i.o. was van mei 2016 tot februari 2020 geopend en we zijn erin geslaagd een van de belangrijke spelers in het oorlogsveld te worden. In de programmering van het hele JCK is veel meer aandacht gekomen voor maatschappelijk relevante thema's, bijvoorbeeld via de tentoonstelling *Face It!* in 2016 en 2017. Ook was het JCK regelmatig in het nieuws rondom thema's als roofof kunst, herdenken en antisemitisme en hebben we onze stem laten horen in de publieke discussie rondom de oorlogsgeschiedenis van Lucebert in 2018. Ook hebben we meer dan eens de ruimte geboden aan

hedendaagse kunstenaars om hun werk in het JCK te tonen, waarbij een videoinstallatie van de Schotse kunstenaar Douglas Gordon in het NHM in 2016 en een overzichtstentoonstelling van het werk van de Israëlische kunstenaar Uri Katzenstein in het JHM in 2018 twee voorbeelden zijn. We sluiten niet uit dat het belangrijkste zaadje voor de indrukwekkende toespraak op de Dam van de koning op 4 mei 2020 is gezaaid in onze JHM-tentoonstelling over joden en het huis van Oranje in 2018. Nu de Black Lives Matter-beweging en de discussie over intersectionaliteit in het middelpunt van de belangstelling staan, lopen onze jongere medewerkers voorop in het vormgeven van onze zichtbaarheid in dit debat.

De coronacrisis heeft op die ambities geen invloed. Het behoeft geen nadere toelichting dat de impact van de crisis anderszins aanzienlijk is. Dat is terug te zien in de bijgestelde begrotingen en in onze verwachtingen ten aanzien van de komst van bezoekers in het algemeen en van toeristen in het bijzonder. Aangezien we anders dan veel van onze collega's niet voor het grootste deel van onze inkomsten afhankelijk zijn van bezoekers, ca. 35%, hebben we vooralsnog ons beperkte eigen vermogen niet hoeven aanspreken. Daarbij is de noodsteun van het ministerie van OCW onontbeerlijk.

Elders in dit activiteitenplan wordt een aantal malen verwezen naar de crisis en naar de effecten die die heeft op de verschillende werkzaamheden. Verder niet genoemd, maar daarom niet minder relevant, zijn de inspanningen die we verrichten om onze medewerkers in deze lastige tijden zo goed mogelijk te motiveren en indien nodig ook te ondersteunen. Dat is, juist met het vele thuiswerken, van groot belang en heeft onze volle aandacht. We communiceren hierover uitgebreid met alle medewerkers, via geregelde algemene e-mails en in speciaal georganiseerde online bijeenkomsten. Hierin spelen de directie en de MT-leden een leidende rol.

INHOUDELIJKE ONTWIKKELING

JOODS HISTORISCH MUSEUM

VASTE TENTOONSTELLINGEN

In de komende beleidsperiode zullen de vaste presentaties in het JHM kritisch onder de loep worden genomen. Doel hierbij is om die presentaties met het oog op het hedendaagse maatschappelijk debat te actualiseren door er nieuwe perspectieven en andere voorwerpen aan toe te voegen. Medio 2023, na realisatie van het NHM, zal ook begonnen worden met een grondige vernieuwing van de opstelling Religie.

TIJDELIJKE TENTOONSTELLINGEN

Met het tentoonstellingsprogramma worden heel verschillende doelgroepen aangesproken. Het kan hierbij gaan om grote meerjarige projecten, zoals een tentoonstelling over seks en seksualiteit (2024), in samenwerking met het Jüdisches Museum Berlin, maar ook om projecten met een specifiek Nederlands-joodse insteek, zoals *Voorwaarts, nieuwe kansen, nieuwe kunsten* (2023), over de rol van vernieuwende kunstvormen in de emancipatie van joodse kunstenaars in de periode 1880-1940, in samenwerking met het IISG.

Daarnaast is onze focus de komende periode gericht op hedendaagse kunstenaars die complexe maatschappelijk relevante thematiek aankaarten. Voorbeeld hiervan is de Israëlische kunstenaar Sigalit Landau, met wie we het project *Between Worlds* (2021) ontwikkelen, over haar complexe, vaak pijnlijke relatie met Israël en de Dode Zee. Die brengt ze tot uitdrukking via zoutsculpturen en video-installaties.

Een tweede belangrijke samenwerking is met het in Nederland woonachtige Israëlische kunstenaarsduo Gil & Moti. Dit duo heeft de vrije hand gekregen om in de zomer van 2021 een tentoonstellingsruimte in te richten met een installatie over hun familieachtergrond. Ze zullen ingaan op thema's als migratie en klassenverschillen, daarbij vooral gebruikmakend van de opmerkelijke verzamelingen van hun ouders.

Een ander belangrijk en internationaal hoog aangeschreven project is een serie van enkele tientallen foto's van joods leven in Berlijn van de hand van de Frans-Israëlische fotograaf Frédéric Brenner. Dit project is voorzien voor 2023 en laat de enorme culturele breedte zien van de joodse identiteit, niet alleen in Berlijn.

De eerste tijdelijke tentoonstelling in het NHM is voorzien voor 2023, ruim een half jaar na de opening. Die tentoonstelling zal gewijd zijn aan roofofstelling

wordt gemaakt in samenwerking met het Rijksmuseum. Voor deze tentoonstelling zal ook de grootste tentoonstellingsruimte in het JHM gebruikt worden. Wij laten een aantal belangrijke casussen zien, zowel vanuit de Rijksmuseumcollectie als onze eigen collectie. Deze tentoonstelling beoogt de complexiteit van de omgang met tijdens de Tweede Wereldoorlog geroofd joods erfgoed te tonen, een heikel onderwerp waarin het JCK een belangrijke rol wenst te vervullen.

REIZENDE TENTOONSTELLINGEN

Het JHM biedt tentoonstellingen met internationale potentie aan andere musea aan. Een voorbeeld is de tentoonstelling *Kabbala – de kunst van de joodse mystiek*, die in 2022 in het Jewish Museum and Tolerance Center in Moskou zal worden getoond.

Het werk *Leben? Oder Theater?* van Charlotte Salomon reist in diverse door het JHM samengestelde tentoonstellingen met regelmaat naar het buitenland, recent naar Spanje, Portugal en Londen. Ook de recente tentoonstelling *Charlotte Salomon in close-up* over de invloed van de cinema in Berlijn op het werk, zal als reizende tentoonstelling beschikbaar komen.

ACTUELE INTERVENTIES

Om flexibel in te spelen op relevante maatschappelijke onderwerpen zet het JHM het kunstkabinet en de binnenruimte van het museum in voor kleine, tijdelijke presentaties, bijvoorbeeld *Zijn Joden wit?* over hedendaags antisemitisme in het voorjaar en de vroege zomer van 2021. In deze vernieuwende presentatie zal aan de hand van interviews met een veelheid aan betrokkenen ingegaan worden op de positie van joden in het diversiteitsdebat. Voor evenementen (bijvoorbeeld over "Jews of colour") wordt actief samengewerkt met partners in de stad. In de langjarige planning van het JCK wordt rekening gehouden met de noodzaak om alert op nieuwe ontwikkelingen te kunnen reageren.

KINDERMUSEUM

We willen ons ook herbezinnen op doel en inrichting van het KM. Hoe inspireren wij kinderen van nu en zijn er veranderingen qua doel en doelgroep?

Er is een vernieuwingsproces gestart dat begint met een onderzoeksfase, waarin het museum via kwantitatief en kwalitatief publieksonderzoek meer zicht krijgt op de ervaringen en waardering van het huidige publiek. De snelle ontwikkelingen in presentatiemogelijkheden en -technieken in musea maken dat het KM op het gebied

van bijvoorbeeld digitale toepassingen veel te winnen heeft. Negatieve ontwikkelingen, zoals het groeiend antisemitisme, vragen om sterke, zelfbewuste en positieve antwoorden, die in het KM van 2023 gestalte dienen te krijgen.

Inmiddels is de I ASK-methode de basis van waaruit het JCK werkt. De I ASK-methode zal ook leidend zijn voor het vernieuwingsproces.

In het kader van onderzoek naar nieuwe presentatietechnieken hebben we voor 2021 gekozen voor een samenwerking met Abner Preis, een gelauwerde verhalenverteller en VR-kunstenaar. Op zolder, in de voormalige slaapkamer van het KM, zal met simpele middelen een ruimte gecreëerd worden waarin kinderen op een veilige manier met een VR-bril op kunnen rondlopen. De virtuele vertelling gaat over de Gulden Regel, "wat jij niet wilt dat jou geschiedt, doe dat ook een ander niet." We willen de virtuele vertelling tot een echte ervaring maken, waarin de jonge bezoeker niet alleen toeschouwer is, maar ook deel van de vertelling.

Eerste schets van Abner Preis: *De toekomst ziet er rooskleurig uit: hoe de Gulden Regel de wereld tot een betere plaats maakt. De lessen uit het verleden maken de toekomst beter.*

PORTUGEESE SYNAGOGE

In 2010 en 2011 is het gebouwencomplex van de PS gerestaureerd. Daarna is intensief historisch onderzoek gedaan naar het interieur, in opdracht van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en Bureau Monumenten Amsterdam. Dit onderzoek onderschrijft de historische waarde van het interieur, dat niet is meegenomen in de grote restauratie. Het hele interieur behoeft een zekere mate van restauratie, conservering, onderhoud of een combinatie hiervan. In opdracht van CEPIG werkt het JHM aan een restauratieplan. Een werkgroep met deskundigen heeft een restauratievisie geformuleerd, rekening houdend met het feit dat de PS gelijktijdig als religieus gebouw en museum wordt gebruikt. Inmiddels is een projectplan geformuleerd en een

fondsenwervingsbureau aangesteld dat zal helpen bij de werving van 1,7 miljoen euro.

Een van de grotere projecten die in de PS is voorzien, is een vernieuwing van de vaste opstelling in de Schatkamers in het souterrain. Deze tentoonstelling staat al sinds 2012.

Op basis van de beheerovereenkomst is het JHM verantwoordelijk voor het behoud en beheer van de collectie van de ceremoniële objecten beschermd onder de Wet Behoud Cultuurbezit en van de collectie van de oudste joodse bibliotheek ter wereld, Ets Haim/Livraria Montezinos, die in het complex gevestigd is. In de praktijk heeft het JHM alle collecties in het complex onder zijn hoede.

De beheerovereenkomst tussen de Stichting Cultureel Erfgoed Portugees-Israëlietische Gemeente (CEPIG) en het JHM is met ingang van 1 januari 2020 omgezet in een overeenkomst voor onbepaalde tijd. Deze overeenkomst voor onbepaalde tijd bevestigt de goede samenwerking, maar die dient wel onderhouden te worden.

NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM & HOLLANDSCHE SCHOUWBURG

Voor de inhoudelijke ontwikkeling van het NHM is een projectteam samengesteld. Daarnaast is er ook een bouwprojectteam. De projectteams werken nauw samen om gebouw en museale inhoud optimaal op elkaar af te stemmen. Het NHM zal volgens planning in het najaar van 2022 opengaan. In de aanloop naar die opening zal een communicatiecampagne aandacht voor het nieuwe museum genereren. Na opening wordt de projectorganisatie afgebouwd en wordt het nieuwe museum onderdeel van de bedrijfsvoering van het JCK.

De museale deelprojecten die samen het aanbod van het museum vormen zijn:

- Samenstelling en inrichting van de vaste tentoonstelling over de Holocaust in Nederland op de bovenverdiepingen van de voormalige Hervormde Kweekschool. Op 600 m² toont een historische tentoonstelling met objecten, films, getuigenissen, muziek, documenten en foto's het proces van uitsluiting, beroving, deportatie en moord van joden in Nederland tijdens WOII en de naschokken daarvan.
- Samenstelling en inrichting van de vaste presentatie over de lokale geschiedenis van zowel de HS, de Crèche als de voormalige Hervormde Kweekschool. De Kweekschool en de HS zijn de facto de belangrijkste objecten van het nieuwe museum. Op deze plekken waar de geschiedenis zich heeft voltrokken, zullen audiovisuele presentaties de

- geschiedenis van die authentieke plekken toelichten.
- Inrichting tijdelijke tentoonstellingsruimte en vaststellen programmering tijdelijke tentoonstellingen. Bij de opening in 2022 zal in de tijdelijke tentoonstellingsruimte een fotopresentatie de ontwikkeling van het nieuwe museum presenteren. De eerste tijdelijke tentoonstelling van het NHM over door de nazi's geroofde kunst opent naar verwachting in 2023. De vervolprogrammering van tijdelijke tentoonstellingen wordt verder ontwikkeld.
 - Inrichting en realisatie van een digitaal aanbod voor het Kenniscentrum van het NHM. Het NHM zal een digitaal portaal ontwikkelen met historische informatie, toegang tot bronnen en educatieve toepassingen. Dit portaal is beschikbaar in een bescheiden Kenniscentrum, een dependance van het Kenniscentrum in het JHM, waar bezoekers beperkt onderzoek kunnen doen.
 - NHM realiseert in het nieuwe gebouw drie educatieve ruimten om groepen en schoolklassen te ontvangen voor aanvullende educatieve programma's.
 - Het NHM heeft een auditorium voor 140 bezoekers. Samen met de afdeling Evenementen ontwikkelt het museale projectteam een visie op de programmering en een aanzet voor het eerste jaar na de opening.

Wij vinden het van groot belang dat niet alleen het perspectief van de daders aan bod komt, dat nu eenmaal dominant is doordat veel van de beschikbare beelden door daders zijn gemaakt, maar dat ook het perspectief van vervolgdgen, omstanders, redders, collaborateurs en alle mogelijke anderen wordt belicht.

Vanuit het NHM wordt ook gewerkt aan het uitbreiden van strategische samenwerkingen met relevante organisaties. Zo zijn we samen met Beeld & Geluid, NIOD en Herinneringscentrum Kamp Westerbork betrokken bij de Westerborkfilm van Rudolf Breslauer. Ook werken we samen met de International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) en het Ministerie van VWS binnen het internationale veld van Holocaust-organisaties en zijn we aldus betrokken bij het formuleren van overheidsbeleid rondom de implementatie van de IHRA-richtlijnen over leren en lesgeven over de Holocaust. We zijn deelnemer aan het samenwerkingsverband Stichting Musea en Herinneringscentra SMH40-45, waarvan de zakelijk directeur lid is van het dagelijks bestuur.

CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE

Het JCK wil en moet een plek van hier en nu zijn, waar ruimte is om de vele verschillende maatschappelijke opvattingen, invalshoeken en uitingsvormen

vertegenwoordigd te zien, vooral omdat het belangrijk is dat iedereen zich welkom voelt in het JCK. Musea zijn van, voor en door iedereen. Met de samenleving als uitgangspunt blijft het JCK maatschappelijk van belang en aantrekkelijk.

Dit betekent niet dat alles per se voor iedereen hoeft te zijn – niet elke tentoonstelling zal elke doelgroep aanspreken – maar het geheel dient wel een zo divers mogelijk publiek te bedienen. En diversiteit en inclusie gaan niet alleen bezoekers aan, maar uiten zich op allerlei manieren, bijvoorbeeld als medewerkers zich vrij voelen ideeën te uiten en partners ons prettig vinden om mee samen te werken.

We kijken dus niet alleen naar buiten maar ook naar binnen: naar onze eigen organisatie. We willen ook dat wij als medewerkers de link met de veelvormige wereld in al onze vezels gaan voelen. Voor het JCK betekent dit concreet dat een kernteam met medewerkers van verschillende afdelingen (i.c. een conservator, het hoofd fondsenwerving en de content creator van de afdeling Marketing & Communicatie) het stappenplan van de Code Diversiteit & Inclusie in gang heeft gezet. Het team heeft een plaatsbepaling ("scan inclusie") van het JCK met onder andere het managementteam uitgevoerd en

is nu in gesprek met alle medewerkers in de organisatie, inclusief de directie. Met elkaar zorgen we ervoor dat bewustwording van en een gevoel van betrokkenheid bij het onderwerp groeien.

Ook inventariseren we de verschillende ideeën over welke vormen diversiteit en inclusie in de context van het JCK kunnen aannemen. Hierbij nemen we in navolging van de Code Diversiteit & Inclusie ons publiek, programma, personeel en partners onder de loep. Het levert een lange lijst op aan mogelijkheden, die allemaal helpen bij de volgende stap in het proces: het advies van het kernteam aan de directie over het formuleren van beleid op dit gebied, dat voor 2021 voorzien is.

Voor verdere verankering van diversiteit en inclusie in de missie, visie en doelstellingen van het JCK zullen we ook te rade gaan bij verschillende externe experts. Dit zijn andere (culturele) organisaties die hier goed in thuis zijn, maar ook individuen met een kijk op dit onderwerp. Diverse blikken van buitenaf zijn van groot belang.

Hierna volgt nog een aantal stappen volgens de Code op de vier gebieden van programma, publiek, personeel en partners, die ook wij gaan uitvoeren. Dit gaat onder meer om het trainen van medewerkers, het bestendigen van

Bibliotheek Ets Haim – Livraria Montezinos. Foto Monique Kooijmans

het beleid, het realiseren van een plan van aanpak voor de uitvoering en organisatiebrede implementatie, en de monitoring en evaluatie ervan.

COLLECTIES

Het Joods Historisch Museum bezit een collectie van 18.000 objecten (ceremoniële voorwerpen, schilderijen, beeldhouwkunst, grafiek, tekeningen, historische voorwerpen), ruim 40.000 foto's en 20.000 documenten. Het Kenniscentrum beschikt over 22.000 boeken en brochures en ruim 5.000 beeld- en geluidsdragers. Het museum beheert ook de collecties van de PIG en de bibliotheek Ets Haim – Livraria Montezinos, ruim 26.500 manuscripten, vroege drukken, ceremoniële voorwerpen, documenten, foto's en gelegenheidsdrukwerk.

De museumcollectie is in 2018 aangemerkt als "collectie van algemeen belang," waardoor de collectie valt onder de Nederlandse erfgoedwetgeving en de "Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed" hierop toeziet.

Concrete plannen en projecten voor de beleidsperiode, gebaseerd op ons veel uitgebreider Collectieplan:

- Procedures voor Collectiebeheer worden gebundeld in een 'Handboek Collecties'.
- De indeling en inrichting van de depots wordt herzien, inclusief verdere oriëntatie op externe depotruimte.
- Berging van de collectie gouaches van Charlotte Salomon wordt verbeterd. Ook worden de ongeveer 1.300 afbeeldingen opnieuw gedigitaliseerd en waar nodig gerestaureerd.
- Het CHV-plan wordt in de periode 2020-2022 nader uitgewerkt en uitgebreid met op de locaties afgestemde risico-inventarisaties.
- Ontsluiting van de gedrukte boeken uit de bibliotheek Ets Haim, tweede projectfase wordt opgepakt, afhankelijk van financiering.
- Herkomstonderzoek (fase 2) richt zich vooral op de huidige eigendomssituatie van objecten die voor de oorlog aan het museum uitgeleend werden.
- Achterstanden worden in kaart gebracht, informatiebeleid wordt geformuleerd en samengevat in een informatieplan.
- De laatste jaren groeit het aantal (familie-)archieven in de collectie van het JCK, mede door het wegvalen van de eerste generatie overlevenden van WOII. Onze medewerkers zullen zich oriënteren op archiefontsluiting en aanvullende kennis opdoen om archieven adequaat te inventariseren, beheren en ontsluiten.

Wij richten ons ook op het verzamelen en beheren van immaterieel erfgoed binnen het JCK.

- Erfgoedgemeenschappen vormen de basis

van immaterieel erfgoed. Zij zijn 'eigenaar' van hun tradities en gebruiken. De PIG is een erfgoedgemeenschap. CEPIG is eigenaar van de rituele objecten en de PIG eigenaar van de rituelen, tradities en diensten waarin die objecten gebruikt worden.

- Ons lopende project om de invloed van de coronacrisis in de joodse gemeenschap in Nederland te documenteren en te verzamelen betreft een vorm van immaterieel erfgoed.
- Het JCK organiseert verschillende herdenkingen, zoals de jaarlijkse kinderherdenking, en neemt actief deel aan landelijke herdenkingen. Het JCK zet zich ook in om getuigenissen van overlevenden te documenteren en te delen met het publiek.

Het JCK fungeert al geruime tijd als hét kennis- en expertisecentrum voor joods erfgoed in Nederland. Vergelijkbaar met het Catharijneconvent verzamelt en beheert het JCK inhoudelijke kennis over joodse gemeenten in Nederland en hun religieuze erfgoed en stelt dat beschikbaar. Het JCK beheert ook de "Mediene-database," een verzameling van ceremoniële en synagogale voorwerpen die in het bezit zijn van synagogen in Nederland, en adviseert joodse gemeentes over beheer, behoud en conservering van hun religieuze erfgoed. Het JCK adviseert en ondersteunt ook regelmatig presentatie-instellingen die in een voormalige synagoge een presentatie over joods leven willen inrichten.

In de periode 2021-2024 zal Ets Haim/Livraria Montezinos zich richten op een sterkere profilering als onderzoeksbibliotheek van nationaal en internationaal belang.

EDUCATIE

EDUCATIE JHM EN PS

De afdeling Educatie wordt betrokken bij het samenstellen van tentoonstellingen en gerelateerde evenementen. Uitgangspunt van ons educatieve aanbod is de I ASK-methode. De grote vernieuwing van het KM en de bouw van het NHM met bijbehorend educatief aanbod en bijdrage aan de vaste opstelling zijn de grootste ontwikkelingen op dit gebied voor de komende jaren.

Uitwisseling en samenwerking met (collega-)organisaties hebben geleid tot een initiatief als *Musea in Gebaren*, waarin we samenwerken met musea in het opleiden van dove rondleiders en het organiseren van activiteiten voor doven en slechthorenden. Er is uitwisseling via de vele externe I ASK-trainingen en in het EOAM, het overleg tussen educatoren van Amsterdamse musea. We

Joods Historisch Museum. Foto: Marijn Scheeres

werken ook samen met joodse organisaties als Joods Maatschappelijk Werk, Joods Educatief Centrum Crescas en Joods Bijzonder Onderwijs.

Een bijzonder evenement, dat gecoördineerd door de afdeling Educatie in het hele land wordt aangeboden, is *Open Joodse Huizen | Huizen van Verzet*, waarin we samenwerken met het Amsterdams 4 en 5 mei comité. Dat zijn herdenkingen waarbij vertellers, bezoekers en bewoners verhalen delen in huizen waar mensen woonden en werkten tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog. We werken de komende periode toe naar een hybride-variant waarbij zowel op zo'n 200 adressen live-herdenkingen worden georganiseerd, als via een livestream een aantal herdenkingen online gevolgd kan worden, door kijkers uit binnen- en buitenland.

We treden in de komende periode nog meer buiten de museummuren. In *Talkshow in de Klas* interviewen leerlingen uit het voortgezet onderwijs en twee museumdocenten van het JCK elkaar over geloof, cultuur, identiteit en wat hier in de media over gezegd en geschreven wordt. De talkshow wordt afhankelijk van de behoefte van de docent ingevuld. Met behulp van een klankbordgroep uit het onderwijs wordt de invulling van de talkshow verder ontwikkeld. Hiervoor hebben we recent

ook ruime private financiering weten te organiseren.

De kracht van het educatieve aanbod van het JCK is dat museumdocenten op een open wijze, volgens de IASK-methode, met leerlingen in gesprek gaan en dit verbinden dit met hun eigen cultuur en traditie. Groepen kunnen programma's op verschillende locaties combineren.

In samenwerking met Museum Ons' Lieve Heer op Solder en de Fatih Moskee ontwikkelen we de *Gebedshuizentour*, waarbij leerlingen diverse gebedshuizen in het centrum van Amsterdam bezoeken en reflecteren op de overeenkomsten en verschillen.

We proberen onze zichtbaarheid bij scholen nog te vergroten en samenwerkingen met op onderwijs gerichte organisaties aan te gaan. Een geslaagd voorbeeld is onze inbreng in de *Leerlijn Erfgoed Identiteit* in opdracht van MOCCA Expertisenetwerk Cultuureducatie, i.s.m. basisscholen en o.a. het Amsterdam Museum, het Museum van Wereldculturen, het Scheepvaartmuseum, Imagine IC en Groeistad.

Uit onderzoek blijkt dat onderwijsgroepen hechten aan het bezoeken van een authentieke plek. Wanneer docenten lesgeven over de Tweede Wereldoorlog en de

Holocaust beogen zij lessen te trekken voor het heden. Het NHM ontsluit een van de belangrijkste locaties in de geschiedenis van de Holocaust in Nederland, namelijk de HS met de crèche, en geeft daar betekenis aan voor toekomstige generaties.

EDUCATIE NHM

Bij de inhoudelijke ontwikkeling van het NHM wordt steeds rekening gehouden met educatieve doelen die ook aansluiten bij het onderwijscurriculum. Er zal een leerlijn voor bezoekers van 10-12 jaar aan de vaste tentoonstelling worden toegevoegd. Ook worden interactieve educatieve elementen geplaatst. Voor zelfstandige groepen en gezinnen worden begeleidende materialen in het museum en via de website aangereikt.

Educatie in het NHM richt zich op de volgende groepen:

- onderwijsgroepen (PO, VO, MBO)
- groepen
- individuele bezoekers

Het aanbod omvat educatieve programma's, rondleidingen en lesmaterialen voor op school. In een volgend stadium richten we ons ook op (meerdaagse) workshops en trainingen voor bijvoorbeeld docenten (i.o.) en geüniformeerden. Met het Kenniscentrum NHM wordt gewerkt aan een specifiek verdiepend aanbod voor docenten. Het NHM biedt lesmaterialen aan voor op school die worden ingezet als voorbereidende les of als verdieping en/of verwerking na een bezoek. Een voorbeeld hiervan is *Wordt Gemist*.

Na opening van het NHM verwachten we per jaar 20.000 tot 25.000 leerlingen in schoolverband te ontvangen. In de eerste jaren streven we ernaar om alle Amsterdamse middelbare schoolleerlingen een programma of rondleiding aan te bieden. In het aanbod worden ook de bestaande programma's *In memoriam*, *Plekken met een verhaal* en *Talkshow in de klas* opgenomen.

Om het aanbod van het NHM bekend te maken bij het onderwijs voeren we vanaf eind 2021 een onderwijscampagne. Ook bouwen we aan een docentennetwerk dat ingezet wordt als expertise klankbordgroep en zodoende bekend raakt met het museum. We doen gerichte aanbiedingen aan het onderwijs om groepen te bewegen een bezoek te brengen. Daarnaast worden educatieve evenementen opgezet voor moeilijk bereikbare groepen.

I ASK

Dankzij een aanzienlijke subsidie van het VSBFonds

kunnen we de komende drie jaar de methode steviger inbedden.

De uitgangspunten zijn:

- Het JCK is I ASK-proof en een voorbeeld voor andere musea.
- I ASK is zichtbaar en vindbaar op verschillende JCK-uitingen.
- Meer musea worden opgeleid en op weg geholpen met implementatie, aan de hand van het vernieuwde handboek.

MARKETING EN COMMUNICATIE

Het NHM wordt in het najaar van 2022 geopend en het KM wordt ingrijpend vernieuwd. Daarbij komen nog de coronacrisis en grootstedelijke en mondiale maatschappelijke issues die ook ons raken. En daarnaast is de aanwas van nieuw, jonger publiek dat het JCK bezoekt nog te klein. Tijd voor nieuwe visies en nieuwe positioneringen.

Met als doel een nieuw doelgroepenbeleid is dit najaar een segmentatieonderzoek gedaan met cultuuronderzoeker Anna Elffers. Dat is het startpunt van een nieuwe publieksstrategie waarin de motivatie van de bezoeker een grote rol speelt. Sinds 2012 opereren de verschillende locaties onder de vlag van het JCK. We streven nu naar een stevigere positionering en een aantrekkelijke propositie voor het publiek, met vijf locaties, onder één JCK-vlag, voor één ticket.

Gezien de rol die we willen spelen in het maatschappelijk debat, geven we ook inhoudelijk invulling aan de positionering van het JCK en de rol van de afzonderlijke locaties daarbinnen. Met de diverse en pluriforme stad Amsterdam als onze uitvalsbasis halen we de banden aan met het grootstedelijke en landelijke publiek. Omdat in de nieuwe publieksstrategie uitgegaan wordt van de motivatie van de bezoeker wordt per doelgroep nagegaan welke locatie of combinatie van locaties voor hen het meest relevant is.

We onderscheiden vijf publiekssegmenten. De ambitie om een jonger en diverser publiek te bereiken wordt hierin meegenomen.

- Families en gezinnen
- Cultuurliefhebbers
- Lerenden
- Toeristen
- Herdenkers

Om invulling te geven aan het bereiken van een nieuw en cultureel divers publiek en om het JCK meer bekendheid te geven, plannen we naast de

tentoonstellingscampagnes jaarlijks ook een corporate campagne.

In de afgelopen periode is ingezet op een groei van het aantal bezoekers op de website, social media en nieuwsbriefabonnees. Dit is onder meer gedaan door de website te vernieuwen en door de online marketing te professionaliseren. Met name de groei van het aantal unieke bezoeken aan de website was groot, van een ruime 620.000 in 2017 naar ruim 1,2 miljoen in 2019. We willen de groei van het aantal websitebezoekers, nieuwsbriefabonnees en social media-volgers doorzetten en verdiepen, ondanks de beperkingen die een verdergaande AVG-wetgeving mogelijk met zich meebrengt. Doel is om meer eigen mogelijkheden te creëren om ons publiek te bereiken. Dat kan ook door het aantal nieuwsbriefabonnees significant te vergroten, met een jaarlijkse toename van 25%. In 2024 moet dit leiden tot ca. 14.000 nieuwsbriefabonnees.

Vanzelfsprekend is het aantal bezoeken door corona ernstig teruggelopen. De komende jaren bouwen we opnieuw aan ons publiek. Gedurende de coronaperiode heeft het JCK geëxperimenteerd met een online aanbod. Dit aanbod gaan we verder ontwikkelen en we onderzoeken de mogelijkheden om daar verdienmodellen aan te koppelen.

EVENEMENTEN

De evenementen beogen een verbreding en verdieping van de thema's die door de vaste en tijdelijke tentoonstellingen worden aangedragen. Daarnaast binden we de achterban en trekken we nieuwe belangstellenden aan. De evenementen hebben een brede opzet: lezingen, gesprekken, gallery talks, symposia, discussies, themadagen, boekpresentaties, filmvertoningen en theatervoorstellingen. Hierbij staat het aangaan van samenwerkingen met verschillende organisaties, sprekers en partners hoog in het vaandel.

In 2021 wordt een nieuw avondprogramma gestart, de eetclub *Nasjen*, dat om de maand zal plaatsvinden en draait om samen eten en verhalen delen met een jongere doelgroep. De maaltijd wordt geleid door een Amsterdamse joodse chef, die aan de menukeuze een persoonlijk verhaal verbindt.

De evenementen in het NHM verlopen langs vier hoofdrichtingen:

NHM verdiept - met lezingen, gesprekken en discussies;
NHM toont - met films en theatervoorstellingen;
NHM verbindt - via samenwerking met maatschappelijke partners;

NHM vertelt - met persoonlijke getuigenissen. De getuigenissen zijn in ons Kenniscentrum beschikbaar, alsook via onze website *Geef het door*.

In de HS worden in april en mei de grote herdenkingen gehouden, alsook de intieme Kinderherdenking en in de PS worden maandelijks Kaarslichtconcerten georganiseerd, zoveel mogelijk gelinkt aan de programmering van het JCK en vaak i.s.m. de Amsterdamse festivals.

De coronacrisis heeft grote impact gehad op de evenementen, die nauwelijks konden doorgaan. In 2020 werden reeds geprogrammeerde evenementen of rondleidingen vooral ad-hoc omgezet naar een livestream. Vanaf 2021 zal direct de keuze gemaakt worden voor en live of online-programmering, met de noodzakelijke inhoudelijke en technische aanpassingen.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, HBO- EN WO-ONDERWIJS

- Participatie (sinds 1996) in het Menasseh ben Israel Instituut (MbII), een samenwerkingsverband met de UvA en vanaf 1 januari 2021 ook (weer) met de VU. Het MbII organiseert onderzoeksprojecten en beheert een aantal leerstoelen.
- De algemeen directeur is tot 31 juli 2023 bijzonder hoogleraar *Geschiedenis van het joods cultureel erfgoed, in het bijzonder van het joodse boek* aan de UvA.

OVERIGE INTERNATIONALE SAMENWERKINGEN

- Lid van de Association of European Jewish Museums; de algemeen directeur is voorzitter van het bestuur.
- In het kader van het NHM bestaan deels ook geformaliseerde samenwerkingen met Yad Vashem in Jeruzalem, het United States Holocaust Memorial Museum in Washington en het Weiss-Livnat International Center for Holocaust Research and Education aan de University of Haifa.
- Onlangs is afgesproken een oude samenwerking met het DuSable Museum of African American History in Chicago nieuw leven in te blazen.

Museumnacht. Portugese synagoge. Foto Bas de Brouwer

בשנת ואני ברב הסדר אבוא ביהודי לפנך

ORGANISATIE, GOVERNANCE & OPERATIE

GOVERNANCE

De exploitatie van het JHM is ondergebracht bij de Stichting Joods Historisch Museum, met twee directeur-bestuurders en een Raad van Toezicht (RvT). Onder het beheer van het JHM vallen eveneens de PS, de HS en het NHM.

Met ingang van 2009 vindt het beheer en de exploitatie van de PS plaats volgens een Raamovereenkomst en een Beheersovereenkomst voor onbepaalde tijd tussen het JHM en CEPIG.

Sinds 1992 voert het JHM feitelijk het beheer over de HS. De beheerovereenkomst tussen het JHM en de HS uit 2014 definieert het beheer van de HS door het JHM. De HS heeft zijn activiteiten uitgebreid met de ontwikkeling van het NHM. Daartoe is een addendum geformuleerd.

Op dit moment zijn er twee RvT's, van de Stichting Joods Historisch Museum en van de Stichting Hollandsche Schouwburg. Er bestaat een personele unie tussen het bestuur van het JHM en het bestuur van de HS.

Einddoel is een permanent NHM, waar de HS onderdeel van uitmaakt, als een van de locaties binnen het JCK. Het NHM, waaronder het bouwtraject, is een belangrijke verantwoordelijkheid van de RvT's van de HS en het JHM. Er is een projectorganisatie ingericht, waarin beide RvT's hun verantwoordelijkheden kunnen uitoefenen. Er is onder meer voorzien in regelmatige gezamenlijke vergaderingen van de beide RvT's. Bij conflicterende belangen worden deze door de directie in die gezamenlijke vergaderingen van de RvT's ingebracht. Uit beide RvT's zijn twee vertegenwoordigers aangewezen die eenmaal per twee maanden bijeenkomen, terwijl er jaarlijks vergaderd wordt met de voltallige RvT's.

Deze periode van ontwikkeling, bouw en een aantal jaren operatie, biedt de gelegenheid ook met de governance naar een nieuwe situatie toe te groeien, bijvoorbeeld naar een personele unie van de beide RvT's. Het profiel en de invulling van deze RvT zullen dan ook aangepast worden aan de nieuwe situatie. Dit procesvoorstel is met beide RvT's besproken en goedgekeurd. Een van de doelstellingen na dit samengaan is ook om langjarige financiering van het NHM als onderdeel van de algehele overheidssubsidie zeker te stellen.

De Stichting Vrienden van het JHM is de steunstichting. Inmiddels functioneert de Stichting Vrienden van het JHM als Stichting Vrienden van het JCK. Wij zijn voornemens op dit punt de statuten aan te passen.

Musea houden zich aan de Ethische Code voor Musea. Verschillende handleidingen geven houvast bij het professioneel beheren van de collecties. Omdat onze collectie grotendeels eigendom is van de Stichting Vrienden, zullen we in de statuten opnemen dat ook de Stichting Vrienden gebonden is aan sectorale afspraken, zoals bijvoorbeeld de Leidraad Afstoten Museale Objecten.

In verband met de gewijzigde subsidiesystematiek van het ministerie van OCW zal met ingang van 2021 het groot onderhoud van de gebouwen via de exploitatierekening van het JHM lopen in plaats van via de Stichting Vrienden. Bij het JHM wordt een onderhoudsreserve opgebouwd.

GOVERNANCE CODE CULTUUR

Het Joods Historisch Museum hanteert het Raad van Toezicht-model, volgt de principes van de Governance Code Cultuur als instrument voor goed bestuur en toezicht en vertaalt de principes van de Code naar de praktijk. We werken met een *Reglement Raad van Toezicht Joods Historisch Museum* en tevens is een *Profiel Raad van Toezicht* opgesteld. Jaarlijks voert de RvT een zelfevaluatie uit en doet verslag van de wijze waarop het toezicht is verlopen. De RvT voert jaarlijks beoordelingsgesprekken met de directie. De auditcommissie van de RvT spreekt minimaal eenmaal per jaar met de controlerend accountant. De auditcommissie werkt op basis van het *Reglement Auditcommissie*.

Directie en ondernemingsraad hebben een *Protocol met betrekking tot een situatie van ongewenst gedrag* ingesteld, een *Modelregeling Klokkenluiders* ingevoerd en een externe vertrouwenspersoon benoemd. De directie en de ondernemingsraad voeren tweemaandelijks overleg. Daarnaast heeft de OR jaarlijks een onderhoud met de RvT.

FAIR PRACTICE CODE

We volgen de Fair Practice Code, waaronder de richtlijn kunstenaarshonoraria, en handelen richting opdrachtnemers altijd marktconform. We hebben een vrijwilligersbeleid en een vrijwilligerscoördinator die verantwoordelijk is voor het definiëren van vrijwilligersfuncties, arbeidsvoorwaarden en een passende vergoeding. We nodigen daarnaast alle afdelingen uit om stageplaatsen aan te bieden, en

ook voor deze groep geldt dat we helder zijn over de voorwaarden.

Sinds twee jaar bieden we op een aantal plekken in de organisatie juniorfuncties aan voor maximaal twee jaar. We reserveren ieder jaar een percentage van de loonsom voor opleidingen.

We streven naar professionalisering van het opdrachtgeverschap en zullen eigen inkoopvoorwaarden formuleren.

INVULLING ZELFEVALUATIE EN VISITATIE 2021–2024

Wij zullen voor de zelfevaluatie en visitatie een externe partij inschakelen, die die zal uitvoeren conform het visitatiekader. Wij zien uit naar dit proces, omdat het ons zowel in de gelegenheid stelt aan onze verantwoordingsverplichting te voldoen, als de mogelijkheid biedt de staf actief te betrekken bij de kwalitatieve ontwikkeling van het JCK. Daarmee is de verantwoordelijkheid voor die ontwikkeling niet alleen belegd bij het management, maar ook bij de medewerkers.

CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP

De financiële kwetsbaarheid maakt dat we minimaal risico kunnen aangaan. Desalniettemin staat ondernemerschap ("een werkwijze waarmee instellingen, vanuit hun artistieke oriëntatie, meer publiek en financiers weten te interesseren") hoog op de agenda. We zullen meer dan voorheen in de programmering van tentoonstellingen en evenementen vraaggericht denken, vanuit gedefinieerde doelgroepen.

FONDSENWERVING

De afgelopen jaren is het JCK zeer succesvol gebleken in het werven van externe middelen bij private vermogensfondsen, stichtingen, bedrijven en particulieren. Wij werven reeds lang fondsen voor tijdelijke tentoonstellingen en uiteenlopende projecten. Wij boren voortdurend nieuwe bronnen aan en onderhouden contacten met de bestaande begunstigers. Sponsoring van bedrijven heeft ook onze aandacht. Gemiddeld ontvangen wij ruim 600.000 euro per jaar voor wisseltentoonstellingen.

Voor de aankoop van nieuwe objecten en voor het relevanter maken, verbeteren en ontsluiten van de collectie ontvangt het JCK de komende vijf jaar wederom jaarlijks een bijdrage van 200.000 euro van de BankGiro Loterij. Daarnaast werven we regelmatig extra middelen voor bijzondere aankopen.

De werving voor het NHM bedroeg 25 miljoen euro. Deze wervingsactie heeft naast het intensiveren van de band met bestaande relaties ook geresulteerd in het aantrekken van veel nieuwe donateurs. De particulieren, fondsen en bedrijven die hebben bijgedragen aan het NHM hebben dat in veel gevallen met uitzonderlijk hoge bedragen gedaan. Deze giften gingen niet ten koste van reguliere giften.

Het bestuur van de Stichting Vrienden is in samenspraak met de directie en relevante staf actief betrokken bij de werving en onderhoud van het netwerk.

De komende jaren ligt de nadruk op het werven van jonge Vrienden, vanaf 30 jaar. Het menu van erkentelijkheid wordt daartoe aangepast. Sociale media spelen een steeds belangrijker rol in de wervingscampagnes voor vrienden. 2020 was een succesvol jaar voor de werving van nieuwe Vrienden; er kwamen er 95 bij. Het JCK heeft nu 2.130 Vrienden, met bijdragen variërend van 25 (nieuwe Vrienden vanaf 50) tot 10.000 euro per jaar. Een beperkt aantal draagt bij met een nog hoger bedrag.

Wij blijven Vrienden erop wijzen dat zij ook hogere bedragen kunnen doneren, onder meer door het organiseren van een tweejaarlijks sponsordiner. Ook wordt regelmatig gewezen op de mogelijkheid voor een *Fonds op Naam* (vanaf €50.000) of een *Periodieke Overschrijving*. Ook nalatenschappen hebben speciale aandacht. Daartoe is een speciale brochure ontwikkeld en is er door een notaris voorlichting gegeven tijdens de jaarlijkse vriendenavond. Er zal een campagne komen om de mogelijkheid tot legateren nadrukkelijker onder de aandacht te brengen.

In de VS hebben het JHM en het NHM vriendenstichtingen. Amerikaanse vrienden doneren jaarlijks wisselende bedragen. Contact wordt primair onderhouden via een *Summer letter* en een *Thanksgiving letter*.

SALES

Naast nationale en internationale bezoekers die individueel of in groepsverband het JCK bezoeken, ontvangen wij bijzondere groepen: klanten van de *Museumplusbus*, een initiatief voor ouderen die niet meer zelfstandig een museum kunnen bezoeken; en doven en slechthorenden, die met *Musea in Gebaren* in kleine groepen ontvangen worden. Het KM is toegankelijk voor blinden en slechtzienden door de mogelijkheid om de objecten te betasten en educatief materiaal is in braille beschikbaar.

Uitbouw van de samenwerkingen met toeristische organisaties uit binnen- en buitenland heeft geleid tot een toename van georganiseerde bezoeken in groepsverband. Bezoekers komen vooral uit Nederland, de VS, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Israël. De markt is de laatste jaren verschoven van traditionele touroperators naar online resellers. Het JCK is beschikbaar via o.m. booking.com, expedia.com, Get your guide en Tiqets. Bijna alle cruises bieden excursies aan naar het JCK. Ook in het binnenland zijn er diverse samenwerkingen, met de ANWB, dagjeweg.nl, Museumkaart, IAmsterdam Card, de Stadspas en de Voedselbank Cultuurkaart.

OPERATIE

Het JCK werkt met een integraal veiligheidsraamwerk, gebaseerd op risicobeoordeling en bijbehorende risicobehandeling. Onze belangrijkste doelstelling is een museum te zijn waar bezoekers zich veilig en welkom voelen. Het integraal veiligheidsraamwerk leidt tot veiligheid van personen en goederen, en beschermt het JCK tegen moedwillig, ongewenst, menselijk handelen. De basis voor het raamwerk is de ISO 31000 richtlijn voor risicomanagement.

De komende jaren zal er veel aandacht zijn voor het veiligheidsbewustzijn van medewerkers. Met de opening van het NHM zal ook de beveiligingsdriehoek van organisatorische, bouwkundige en elektronische beveiligingsmaatregelen worden herzien.

PERSONEEL

In de komende beleidsperiode zullen negen medewerkers met pensioen gaan en daarna nog eens vijftien. Behalve dat er tijdig kennis overgedragen moet worden, dient aandacht besteed te worden aan het vitaal en gemotiveerd aan het werk houden van deze groep. Door ze in te zetten op werkzaamheden die ze niet al jaren verrichten, kunnen zij gemotiveerd en duurzaam inzetbaar blijven. Met het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling houden we jongere medewerkers langer geïnteresseerd. Het NHM zou een bijzondere rol kunnen spelen in het streven naar meer ontwikkeling en horizontale mobiliteit.

GEBOUWBEHEER

Voor begin 2021 hebben we een nieuwe onderhoudsstrategie geformuleerd. Er zijn verschillende aanleidingen voor deze nieuwe strategie. Met ingang van 2021 zal het eigendom van de voormalige Hervormde Kweekschool worden overgedragen aan de HS, waarmee we de verantwoordelijkheid krijgen voor het onderhoud. I.v.m. de verbouwing van Kweekschool en HS zullen nieuwe contracten worden afgesloten voor onderhoud van gebouwen en installaties, ook omdat bestaande contracten aflopen.

Onder ons beheer vallen straks het JHM, het Arsenaal voor kantoren en depot, de PS, de HS en de voormalige Hervormde Kweekschool. Voor elk van deze locaties wordt door Royal Haskoning een meerjarenonderhoudsplan gemaakt, inclusief een nulmeting, zowel voor gebouwen als voor installaties. Dit maakt een betere sturing op risico's en financiële middelen mogelijk en daarmee een doelmatig beheer van de gebouwen. We werken toe naar verdere kwaliteitsverbetering en verduurzaming van de locaties, met één integrale aanpak. Onderhoudsprognose, -kosten, kwaliteit en rendement worden geoptimaliseerd.

Het JCK maakt onderdeel uit van De Plantage en van de BIZ Knowledge Mile. Beide samenwerkingsverbanden bieden de gelegenheid aan te haken bij interessante duurzaamheidsprojecten. In de loop van de komende vier jaar zal de duurzaamheidsagenda verder worden ingevuld. Op dit moment doen we mee met het inkopen van duurzame energie en gescheiden en gezamenlijke afvalinzameling.

joods
cultureel
kwartier

